

تعاریف و مفاهیم

خانوار

خانوار از چند نفر تشکیل می‌شود که با هم در یک اقامتگاه زندگی می‌کنند و با یکدیگر هم‌خرج هستند و معمولاً با هم غذا می‌خورند. در مواردی خانوار معمولی، می‌تواند یک نفره باشد.

خانوار معمولی ساکن و غیر ساکن

آن دسته از خانوارهای معمولی که در اقامتگاه ثابت (مکان‌های محل سکونت ساخته شده از مصالح سخت و نیز چادر ثابت، آلونک، کپر و ...) سکونت دارند به عنوان خانوار معمولی ساکن و بقیه به عنوان خانوار معمولی غیر ساکن تلقی می‌شوند. مانند خانوارهایی که در زمان سرشماری در کوچ بسر می‌برند و یا محل زندگی ثابتی ندارند و به طور مداوم محل زندگی خود را تغییر می‌دهند.

سن

منظور از سن، تعداد سال‌های کاملی است که از زمان تولد فرد گذشته است.

شهر

کلیه نقاطی که دارای شهرداری بوده است بدون در نظر گرفتن میزان جمعیت آنها شهر محسوب شده‌اند.

روستا

به مجموعه یک یا چند مکان و اراضی بهم پیوسته (اعم از کشاورزی و غیر کشاورزی) گفته می‌شود که خارج از محدوده شهری باشند و دارای محدوده ثبتی یا عرضی مستقل بوده است. اگر آبادی در زمان سرشماری، محل سکونت خانوار یا خانوارهایی بوده «دارای سکنه» و در غیر اینصورت، «خالی از سکنه» تلقی می‌شود.

روستای اصلی

این روستا محل استقرارخانه بهداشت یا پایگاه سلامت روستایی است و طبق شرایط طرح گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ممکن است محل استقرار مرکز خدمات جامع سلامت روستایی باشد.

روستای قمر

این روستا طبق دفترچه‌های طرح گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، محل استقرار مرکز خدمات جامع سلامت روستایی یا خانه بهداشت نبوده ولی تحت پوشش خانه بهداشت می‌باشد که به آن، روستای قمر گویند.

جمعیت سیاری

به روستاهایی با جمعیت کم و به فاصله بیش از یک‌ساعت پیاده‌روی (حدود ۶ کیلومتر) از خانه بهداشت، که خدمات به این روستاها توسط تیم سیار انجام می‌شود، روستای سیار گفته می‌شود.

جمعیت مستقیم

جمعیتی از روستا که نزدیک آن قرار دارد، این روستاها که در حاشیه شهرها واقع شده‌اند جمعیت قابل توجهی ندارند و اغلب بدون واسطه خانه بهداشت تحت پوشش یک مرکز خدمات جامع سلامت شهری روستایی قرار دارند.

میزان باروری کلی

متوسط تعداد فرزندان است که هر زن در طول دوران باروری (۱۵ تا ۴۹ سال) به شرط یکسان بودن عوامل مختلف تاثیرگذار در طول این سالها، می‌تواند به دنیا بیاورد. میزان یا نرخ باروری کلی زنان در استان بوشهر در سال ۱۴۰۲ طبق زیج حیاتی معادل ۱.۵۸ و زیر سطح جانشینی ۲.۱ می‌باشد. از طرفی این نرخ باروری از متوسط کشوری در سال ۱۴۰۲ یعنی ۱.۶۶ پایین‌تر است.

بحران کاهش جمعیت

این بحران به علت پایین‌تر بودن نرخ باروری کلی زنان از رقم سطح جانشینی یعنی (۲.۱) منشا می‌گیرد و در واقع نسل بعدی قادر نیست جایگزین نسل قبل از خود شود و طی سالها کل جمعیت کاهش می‌یابد.

بحران سالمندی جمعیت

در حال حاضر ۴۵ درصد از جمعیت ایران را میانسالان ۳۰ تا ۶۵ سال تشکیل می دهند که با ورود این جمعیت عظیم در دهه های آینده به دوره سالمندی ، درصد سالمندان به تدریج از استاندارد ۶ درصد کل جمعیت بالاتر رفته و در سال ۱۴۳۰ حدود ۳۰ درصد جمعیت کشور را سالمندان بالای ۶۵ سال تشکیل داده و ایران از جمله پیرترین کشورهای جهان خواهد شد.

پنجره سود یا فرصت جمعیتی

وقتی نسبت گروه های سنی جمعیت به گونه ای باشد که افراد ۱۵ تا ۶۴ ساله یعنی مجموع جوانان و میانسالان (گروه مولد اقتصادی) به بالاتر از دوسوم کل جمعیت افزایش یابند، آن کشور در پنجره سود جمعیتی قرار می گیرد .

دو مزیت پنجره جمعیتی

- ۱- چنانچه پنجره سود جمعیتی با مدیریت منابع انسانی جوان و میانسال فراوان موجود و نیز مدیریت سرمایه ها همراه شود ، نقطه عطفی در جهش و پیشرفت همه جانبه آن کشور خواهد بود.
- ۲- پنجره فرصت جمعیتی بهترین زمان برای تامین زیر ساخت های مورد نیاز جهت دوران بسته شدن پنجره جمعیت و ورود کشور به مرحله سالمندی می باشد.

شاخص‌های جمعیتی

$$\text{میزان مرگ خام (در هزار) - میزان موالید خام (در هزار)} \\ \text{میزان رشد طبیعی جمعیت} = \frac{\quad}{10}$$

$$\text{نسبت سرباری سنی} = \frac{\text{جمعیت زیر ۱۵ سال} + \text{جمعیت ۶۵ سال به بالا}}{\text{جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال}} \times 100$$

$$\text{نسبت جنسی در بدو تولد} = \frac{\text{تعداد تولدهای زنده پسر طی یکسال}}{\text{تعداد تولدهای زنده دختر در همان سال}} \times 100$$

$$\text{بعد خانوار (متوسط تعداد افراد در خانوار)} = \frac{\text{تعداد کل جمعیت در مکان}}{\text{کل خانوارها در همان مکان}}$$

جدول ۱-۲. شاخص‌های جمعیتی استان بوشهر

ردیف	عنوان شاخص	۱۴۰۱	۱۴۰۲
۱	میزان رشد طبیعی جمعیت	۰/۸۶	۰/۸۵
۲	نسبت سرباری سنی (درصد)	۴۸	۴۵
۳	نسبت جنسی در بدو تولد	۱۰۹/۱۱	۱۱۳/۹۲
۴	بعد خانوار (متوسط تعداد افراد در خانوار)	۲/۷۳	۳/۵۴

جدول ۲-۲. توزیع جمعیت روستایی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
- سال ۱۴۰۲

اصلی و قمر		روستا	
		جنس	سن
زن	مرد		
۱۲۸	۱۴۶		کمتر از یکماه
۱۶۶۸	۱۸۵۱		یکماه تا یکسال
۹۱۳۰	۹۵۷۱		۱-۴ سال
۱۴۸۲۰	۱۵۳۷۷		۵-۹ سال
۲۴	۱۲۸۱۱	۱۳۴۷۵	۱۰-۱۴ سال
۸۰۱	۱۰۶۶۶	۱۱۱۰۳	۱۵-۱۹ سال
۳۶۹۹	۸۴۵۶	۹۳۰۳	۲۰-۲۴ سال
۶۸۹۴	۹۴۱۲	۱۰۵۵۶	۲۵-۲۹ سال
۱۰۹۱۰	۱۳۳۱۴	۱۵۳۱۳	۳۰-۳۴ سال
۱۱۳۷۶	۱۳۹۹۵	۱۵۲۵۰	۳۵-۳۹ سال
۸۹۵۶	۱۱۴۰۱	۱۱۶۱۲	۴۰-۴۴ سال
۶۸۵۲	۸۹۹۶	۸۷۵۸	۴۵-۴۹ سال
۷۲۵۷		۶۵۳۸	۵۰-۵۴ سال
۵۵۱۸		۴۳۹۸	۵۵-۵۹ سال
۴۸۰۳		۴۲۰۸	۶۰-۶۴ سال
۴۵۶۹		۳۸۴۰	۶۵-۶۹ سال
۳۵۵۴		۲۱۹۲	۷۰-۷۴ سال
۱۷۷۱		۱۱۲۲	۷۵-۷۹ سال
۱۰۳۷		۹۸۱	۸۰-۸۴ سال
۱۰۶۷		۱۱۱۱	۸۵ به بالا
۴۹۵۱۲	۱۴۴۳۷۳	۱۴۶۷۰۵	جمع

* جمعیت زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله در ستون سمت چپ (■) ، جمعیت زنان شوهردار می‌باشد.

جدول ۲-۳. توزیع جمعیت شهری تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
- سال ۱۴۰۲

زن		مرد	جنس / سن
۳۴۶		۳۶۹	کمتر از یکماه
۴۸۹۷		۵۱۳۲	یکماه تا یکسال
۲۵۶۹۰		۲۷۵۰۳	۱-۴ سال
۴۱۸۶۲		۴۴۲۵۸	۵-۹ سال
۹	۳۵۵۱۹	۳۷۸۶۸	۱۰-۱۴ سال
۱۱۸۵	۲۹۸۷۳	۳۰۹۵۸	۱۵-۱۹ سال
۷۹۲۹	۲۵۷۲۸	۲۵۰۰۵	۲۰-۲۴ سال
۱۹۳۹۸	۲۹۲۴۰	۲۶۵۲۱	۲۵-۲۹ سال
۳۶۳۳۲	۴۴۸۸۹	۴۲۹۷۲	۳۰-۳۴ سال
۴۰۷۸۸	۴۸۰۸۳	۵۰۴۶۷	۳۵-۳۹ سال
۳۱۴۴۱	۳۷۳۰۷	۴۰۹۹۷	۴۰-۴۴ سال
۲۱۳۰۹	۲۵۵۸۳	۲۹۲۰۲	۴۵-۴۹ سال
۲۰۲۱۰		۲۲۶۲۵	۵۰-۵۴ سال
۱۵۱۲۱		۱۵۸۸۳	۵۵-۵۹ سال
۱۲۱۳۷		۱۲۶۸۱	۶۰-۶۴ سال
۹۸۹۸		۱۰۰۲۴	۶۵-۶۹ سال
۷۱۵۴		۵۴۰۸	۷۰-۷۴ سال
۳۳۲۵		۲۴۴۶	۷۵-۷۹ سال
۱۹۷۹		۱۷۷۹	۸۰-۸۴ سال
۱۷۰۶		۱۶۳۶	۸۵ به بالا
۱۵۸۳۹۱	۴۲۰۵۴۷	۴۳۳۷۳۴	جمع

* جمعیت زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله در ستون سمت چپ (■) ، جمعیت زنان شوهردار می باشد.

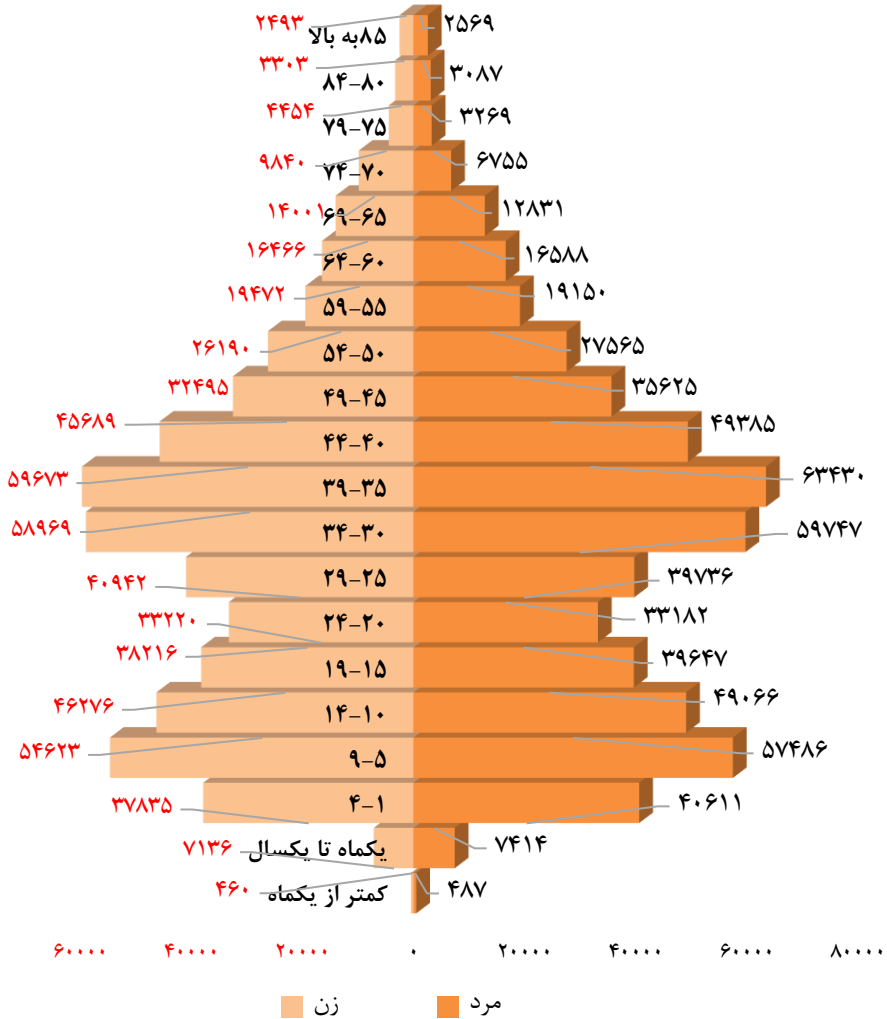

جدول ۲-۴. توزیع جمعیت ساکن تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
- سال ۱۴۰۲

جمع		زن		مرد		جنس سن
۹۸۹		۴۷۴		۵۱۵		کمتر از یکماه
۱۳۵۴۸		۶۵۶۵		۶۹۸۳		یکماه تا یکسال
۷۱۸۹۴		۳۴۸۲۰		۳۷۰۷۴		۱-۴ سال
۱۱۶۳۱۷		۵۶۶۸۲		۵۹۶۳۵		۵-۹ سال
۳۳	۹۹۶۷۳	۳۳	۴۸۳۳۰	۵۱۳۴۳		۱۰-۱۴ سال
۱۹۸۶	۸۲۶۰۰	۱۹۸۶	۴۰۵۳۹	۴۲۰۶۱		۱۵-۱۹ سال
۱۱۶۲۸	۶۸۴۹۲	۱۱۶۲۸	۳۴۱۸۴	۳۴۳۰۸		۲۰-۲۴ سال
۲۶۲۹۲	۷۵۷۲۹	۲۶۲۹۲	۳۸۶۵۲	۳۷۰۷۷		۲۵-۲۹ سال
۴۷۲۴۲	۱۱۶۴۸۱	۴۷۲۴۲	۵۸۲۰۳	۵۸۲۸۵		۳۰-۳۴ سال
۵۲۱۶۴	۱۲۷۷۹۵	۵۲۱۶۴	۶۲۰۷۸	۶۵۷۱۷		۳۵-۳۹ سال
۴۰۳۹۷	۱۰۱۳۱۷	۴۰۳۹۷	۴۸۷۰۸	۵۲۶۰۹		۴۰-۴۴ سال
۲۸۱۶۱	۷۲۵۳۹	۲۸۱۶۱	۳۴۵۷۹	۳۷۹۶۰		۴۵-۴۹ سال
۵۶۶۳۰		۲۷۴۶۷		۲۹۱۶۳		۵۰-۵۴ سال
۴۰۹۲۰		۲۰۶۳۹		۲۰۲۸۱		۵۵-۵۹ سال
۳۳۸۲۹		۱۶۹۴۰		۱۶۸۸۹		۶۰-۶۴ سال
۲۸۳۳۱		۱۴۴۶۷		۱۳۸۶۴		۶۵-۶۹ سال
۱۸۳۰۸		۱۰۷۰۸		۷۶۰۰		۷۰-۷۴ سال
۸۶۶۴		۵۰۹۶		۳۵۶۸		۷۵-۷۹ سال
۵۷۷۶		۳۰۱۶		۲۷۶۰		۸۰-۸۴ سال
۵۵۲۰		۲۷۷۳		۲۷۴۷		۸۵ به بالا
۲۰۷۹۰۳	۱۱۴۵۳۵۹	۲۰۷۹۰۳	۵۶۴۹۲۰	۵۸۰۴۳۹		جمع

* جمعیت زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله در ستون سمت چپ (■) ، جمعیت زنان شوهردار می‌باشد.

هرم سنی ۱-۲. توزیع جمعیت ساکن تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
به تفکیک رده سنی - سال ۱۴۰۲

جدول ۲-۵. جمعیت شهرستان‌های تحت پوشش دانشگاه به تفکیک جنسیت
- سال ۱۴۰۲

شهرستان	شهری		روستایی		جمع کل*	
	مرد	زن	مرد	زن	جمع	روستایی
بوشهر	۱۴۰۷۷۵	۱۳۶۲۰۱	۱۳۴۰۵	۱۳۲۶۷	۳۰۳۶۴۸	۲۶۶۷۲
تنگستان	۱۱۷۸۹	۱۱۶۳۷	۲۷۷۸۵	۲۶۹۶۱	۷۸۱۷۲	۵۴۷۴۶
جم	۲۰۷۸۵	۲۰۴۴۹	۱۴۳۰۶	۱۴۰۷۵	۶۹۶۱۵	۲۸۳۸۱
دشتستان	۸۷۹۲۳	۸۶۷۵۷	۳۹۵۴۷	۳۸۹۸۹	۲۵۳۲۱۶	۷۸۵۳۶
دشتی	۳۱۴۵۶	۳۱۰۰۴	۱۲۲۳۵	۱۲۳۴۲	۸۷۰۳۷	۲۴۵۷۷
دیر	۲۵۵۰۹	۲۵۳۸۷	۵۹۸۳	۶۱۲۰	۶۲۹۹۹	۱۲۱۰۳
دیلم	۱۶۱۶۵	۱۵۲۸۲	۲۸۴۵	۲۹۴۷	۳۷۲۳۹	۵۷۹۲
عسلویه	۱۵۴۶۲	۱۲۴۶۷	۱۳۱۵۳	۱۲۳۲۸	۵۳۴۱۰	۲۵۴۸۱
کنگان	۴۰۴۹۹	۳۹۰۸۴	۴۸۷۳	۴۷۴۹	۸۹۲۰۵	۹۶۲۲
گناوه	۴۳۳۷۱	۴۲۲۷۹	۱۲۵۷۳	۱۲۵۹۵	۱۱۰۸۱۸	۲۵۱۶۸
جمع	۴۳۳۷۳۴	۴۲۰۵۴۷	۱۴۶۷۰۵	۱۴۴۳۷۳	۱۱۴۵۳۵۹	۲۹۱۰۷۸
جمع کل	۸۵۴۲۸۱		۲۹۱۰۷۸		۱۱۴۵۳۵۹	

* تعداد جمعیت عشایر (غیر ساکن) ۶۱۱ نفر می‌باشد که در جمعیت کل استان محاسبه نشده است.

جدول ۲-۶. توزیع خانوارهای تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
به تفکیک شهرستان - سال ۱۴۰۲

شهرستان	تعداد خانوار روستایی	تعداد خانوار شهری	تعداد کل خانوار
بوشهر	۷۶۶۹	۱۰۰۹۸۱	۱۰۸۶۵۰
تنگستان	۱۶۰۰۱	۷۶۱۹	۲۳۶۲۰
جم	۷۵۳۲	۱۴۶۹۶	۲۲۲۲۸
دشتستان	۲۲۲۳۰	۵۶۳۹۰	۷۸۶۲۰
دشتی	۷۱۹۵	۲۰۲۶۳	۲۷۴۵۸
دیر	۳۱۲۸	۱۵۷۲۸	۱۸۸۵۶
دیلم	۱۵۵۲	۹۳۸۰	۱۰۹۳۲
عسلویه	۴۸۹۶	۱۱۵۱۶	۱۶۴۱۲
کنگان	۲۳۱۶	۲۵۹۱۳	۲۸۲۲۹
گناوه	۷۷۸۹	۲۷۶۸۰	۳۵۴۶۹
جمع	۸۰۳۰۸	۲۹۰۱۶۶	۳۷۰۴۷۴